

Zdalne utworzenie spółki z o.o. przy użyciu środków komunikacji wideo na przykładzie implementacji dyrektywy 2019/1151 do prawa niemieckiego

Maja Mandrykowska¹

Celem niniejszego opracowania jest próba przedstawienia rozwiązań proponowanych przez Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości i Ochrony Konsumentów w Niemczech, które są odpowiedzią na wymogi wprowadzone przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1151 z 20.6.2019 r. zmieniającą dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek². Zmiany wprowadzone przez dyrektywę 2019/1151 zakładają m.in. procedurę zakładania spółki z o.o. w pełni online, w której komunikacja z notariuszem odbywa się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Stąd też głównym tłem rozważań będą przepisy ustanawiające zasady składania oświadczeń woli za pomocą środków komunikacji wideo bez fizycznej obecności stron umowy w kancelarii notarialnej.

Uwagi wstępne

Obecnie, w czasach zdalnej rzeczywistości, posługiwanie się narzędziami cyfrowymi przy dokonywaniu czynności prawnych, w tym również w zakresie prawa spółek handlowych, wydaje się nie tylko wygodnym rozwiązaniem, ale także koniecznością. Nieuchronne jest zatem ciągłe unowocześnianie i dostosowanie przepisów prawnych, tak aby umożliwiały wykorzystywanie narzędzi i procesów cyfrowych w celu założenia spółki całkowicie za pośrednictwem Internetu, co „stanowi jeden z warunków wstępnych skutecznego funkcjonowania, unowocześnienia i administracyjnego usprawnienia konkurencyjnego rynku wewnętrznego oraz zapewnienia konkurencyjności i wiarygodności spółek”³. Parlament Europejski i Rada, chcąc sprostać wyzwaniom gospodarczym i społecznym związanym z globalizacją i cyfryzacją, przyjęły dyrektywę 2019/1151, której celem jest „zapewnienie większej liczby rozwiązań cyfrowych dla spółek na rynku wewnętrznym”⁴. Dyrektywa 2019/1151 wyznacza nowe zasady i standardy w zakresie dostępu do narzędzi internetowych umożliwiających przedsiębiorcom i spółkom kontakt z organami w kwestiach dotyczących prawa spółek, co ma zniwelować różnice między regulacjami państw członkowskich. Przedmiotem regulacji powołanej dyrektywy są między innymi przepisy umożliwiające zakładanie spółki z o.o. całkowicie online, a także normy dotyczące ujawniania informacji rejestrowych, usprawnienia transgranicznej wymiany informacji o oddziałach spółek oraz o osobach objętych zakazem pełnienia funkcji kierowniczych.

Zgodnie z treścią dyrektywy 2019/1151 państwa członkowskie powinny wprowadzić w życie przepisy niezbędne do jej wykonania do 1.8.2021 r.⁵. Zaawansowane prace nad implementacją przepisów dyrektywy 2019/1151 trwają

w Niemczech – 10.2.2021 r. Rząd Federalny przyjął Projekt ustawy o wdrożeniu dyrektywy 2019/1151, zawierający przepisy wprowadzające między innymi procedurę zakładania spółki GmbH⁶ z wykorzystaniem środków komunikacji wideo z notariuszem. Ustawa ma wejść w życie do 1.8.2022 r., a w stosunku do spółek GmbH ma obowiązywać od 1.1.2023 r.

Wprowadzenie możliwości założenia niemieckiej spółki z o.o. w pełni zdalnie

Zgodnie z dodanym przez dyrektywę 2019/1151 art. 13g ust. 1 „państwa członkowskie zapewniają, aby tworzenie spółek przez Internet mogło odbywać się w pełni przez Internet, bez konieczności osobistego stawiennictwa wnioskodawców przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionym na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów tworzenia spółek przez Internet, w tym sporządzaniem aktu założycielskiego spółki”⁷. W prawie niemieckim w tym zakresie decydujące znaczenie ma zmia-

¹ Autorka jest absolwentką stacjonarnych studiów prawa na Uniwersytecie Wrocławskim oraz Szkoły Prawa Niemieckiego działającej na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego we współpracy z Wydziałem Prawa Uniwersytetu Humboldtów w Berlinie oraz Niemiecko-Polskim Stowarzyszeniem Prawników w Berlinie.

² Dz.Urz. UE L Nr 186, s. 1; dalej jako: dyrektywa 2019/1151.

³ Motyw 2 dyrektywy 2019/1151.

⁴ Motyw 40 dyrektywy 2019/1151.

⁵ Art. 2 ust. 1 dyrektywy 2019/1151.

⁶ *Gesellschaft mit beschränkter Haftung* – niemiecka spółka z o.o., dalej jako: GmbH.

⁷ Art. 1 ust. 5 dyrektywy 2019/1151.

na § 2 GmbHG⁸, polegająca na dodaniu ust. 3, który po raz pierwszy będzie umożliwiał utworzenie spółki GmbH całkowicie online, również w wariantcie formy prawnej UG (*haftungsbeschränkt*)⁹. Środkiem, który umożliwić ma założenie spółki GmbH całkowicie online, jest notarialne uwierzytelnienie oświadczeń woli za pośrednictwem środków komunikacji wideo, opisane w dalszej części artykułu. Co ważne, do założenia spółki GmbH online nadal wymagany będzie udział notariusza. Nowy ust. 3 tego przepisu pozwala na notarialne poświadczenie aktu założycielskiego i umowy spółki oraz uchwał wspólników podjętych w trakcie tworzenia spółki, w przypadku tworzenia spółki bez wkładów niepieniężnych, zgodnie z zasadami wyznaczonymi przez dodane przepisy § 16a–16e *Beurkundungsgesetz*¹⁰. Do „podpisania” cyfrowej umowy spółki wystarczą kwalifikowane podpisy elektroniczne wszystkich wspólników – w Niemczech może to się odbyć w szczególności za pomocą e-dowodu osobistego z odpowiednim certyfikatem podpisu. Użycia e-dowodu tożsamości będzie można dokonać za pomocą specjalnego czytnika kart bądź telefonu komórkowego z funkcją NFC¹¹. Nowy, w pełni cyfrowy sposób zakładania spółki z o.o. umożliwiają szeroko zakrojone zmiany w *Beurkundungsgesetz*. Nowa regulacja koncentruje się na procedurze, w której notariusz jest upoważniony do uwierzytelniania oświadczeń woli bez fizycznej obecności w jego kancelarii zainteresowanych stron, za pośrednictwem systemu komunikacji wideo, prowadzonego przez Federalną Izbę Notarialną (*Bundesnotarkammer*). Co ważne, utworzenie i obsługa systemu komunikacji wideo zostanie powierzona wyłącznie Federalnej Izbie Notarialnej – nie będzie więc możliwe dokonanie czynności prawnej za pomocą systemu udostępnionego przez inny podmiot. To ograniczenie ma gwarantować bezpieczeństwo – prywatne osoby trzecie spoza administracji państwowej nie uzyskają dostępu do wrażliwych treści aktów notarialnych. Szczegółowe przepisy dotyczące technicznego działania systemu komunikacji wideo, jak również bezpieczeństwa danych, są zastrzeżone do uregulowania w drodze rozporządzenia. Warto również zwrócić uwagę na przepisy wprowadzające zasady finansowania systemu komunikacji wideo dla czynności notarialnych. Budowa i eksploatacja systemu ma być finansowana z opłat pobieranych przez notariuszy za czynności, których dokonują przy użyciu systemu teleinformatycznego. Notariusze mają być zobowiązani do utworzenia i utrzymywania w gotowości systemu komunikacji wideo, niezależnie od rzeczywistego wykorzystania systemu¹².

Zasady zdalnego zakładania spółki z o.o.

Wprowadzenie nowych przepisów będzie dawało zainteresowanym stronom możliwość wyboru rodzaju procedu-

ry – tradycyjnej albo zdalnej – w zależności od tego, która odpowiada ich potrzebom. Natomiast notariusze nie będą mogli swobodnie decydować o tym, czy oprócz procedury tradycyjnej będą oferowali dokonanie czynności notarialnej w formie przekazu wideo. Regulacje ustawowe nie będą w tym zakresie dawały notariuszom żadnej swobody decyzyjnej, w związku z tym będą oni musieli proponować obie procedury¹³. Jedynie w przypadku gdy notariusz nie jest w stanie w danej sytuacji zagwarantować wypełnienia swoich obowiązków służbowych w ramach procedury online, jest on uprawniony i zobowiązany do odmowy przeprowadzenia czynności notarialnej za pomocą środków komunikacji wideo¹⁴. Jako przykładowe sytuacje, w których notariusz może odmówić dokonania czynności, w Projekcie ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151, wskazano wątpliwości co do tożsamości osoby lub zdolności prawnej, lub zdolności do czynności prawnych strony, przy czym katalog ten nie jest zamknięty. W sytuacji odmowy dokonania czynności notarialnej z wykorzystaniem środków wideo notariusz odsyła zainteresowane strony do tradycyjnej procedury, co ma na celu przede wszystkim wyeliminowanie wątpliwości, które powstały w trakcie zdalnej komunikacji. Istnieje również inne rozwiązanie – notariusz zamiast odmawiać dokonania czynności za pomocą środków komunikacji wideo, może kontynuować czynność i udokumentować powzięte przez niego wątpliwości w protokole. Metoda ta może być rozwa-

⁸ Pełna nazwa aktu: *Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung* – Ustawa o spółkach z o.o., dalej jako: GmbHG; dodany ust. 3 w § 2 GmbHG będzie brzmiał: „Notarialne poświadczenie aktu założycielskiego i umowy spółki oraz uchwał wspólników podjętych w trakcie tworzenia spółki może, w przypadku tworzenia spółki bez wkładów niepieniężnych, być również dokonane za pomocą środków komunikacji wideo zgodnie z § 16a–16e Ustawy o notariacie. W tym przypadku, niezależnie od ust. 1 zd. 2, kwalifikowany podpis elektroniczny wszystkich wspólników jest wystarczający do złożenia podpisu. Utworzenie za pomocą środków komunikacji wideo może również odbywać się w drodze procedury uproszczonej zgodnie z ust. 1a z wykorzystaniem wzorców protokołów określonych w załączniku Nr 2. W przypadku korzystania ze wzorców protokołów określonych w załączniku Nr 2 stosuje się odpowiednio ust. 1a zd. 3–5”.

⁹ Zgodnie z § 5a GmbHG jest to spółka, która została założona z kapitałem zakładowym mniejszym niż 25 000 euro i jednocześnie w nazwie firmy musi używać oznaczenia „Unternehmergesellschaft (haftungsbeschränkt)” lub „UG (haftungsbeschränkt)”.

¹⁰ *Beurkundungsgesetz* – ustawa o dokonywaniu poświadczeń urzędowych; dalej jako: *Beurkundungsgesetz*.

¹¹ Pojęcie to oznacza komunikację bliskiego zasięgu (*Near Field Communication*) wykorzystywaną między innymi do realizacji płatności za pomocą telefonu komórkowego lub zapewnienia dostępu do pomieszczeń – zob. S. Piętek, Prawo telekomunikacyjne. Komentarz, Legalis/el. 2019.

¹² Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, Entwurf eines Gesetzes zur Umsetzung der Digitalisierungsrichtlinie (dokument elektroniczny), s. 107, https://www.bmjd.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Dokumente/RefE_DiRUG.pdf;jsessionid=-4CACB819C5C2CF3478159094624D1B66_1_cid324?__blob=publication-File&v=1 (dostęp z 2.3.2021 r.); dalej jako: Projekt ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151.

¹³ Projekt ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151, s. 110.

¹⁴ *Ibidem*.

żana w wyjątkowych przypadkach, jeżeli notariusz dojdzie do wniosku, że istniejące wątpliwości nie mogą zostać rozwiązane również w ramach procedury tradycyjnej¹⁵.

W uzasadnieniu do Projektu ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151 wskazano, iż wykorzystanie środków komunikacji wideo jest najbardziej odpowiednie z dostępnych cyfrowych narzędzi, ponieważ jako jedyne umożliwia wiarygodne ustalenie przez notariusza w czasie rzeczywistym zdolności stron do zawarcia umowy i swobodnego kształtowania ich woli¹⁶. Inne formy komunikacji na odległość nie nadają się w równym stopniu do odczytywania treści aktów notarialnych i osobistego zbadania przez notariusza woli stron i wyczerpującego ustalenia faktów, na których opiera się umowa.

Dokonana czynność prawna zostaje udokumentowana przez notariusza w formie elektronicznej, zamiast dokumentu papierowego, jak przy dokonywaniu czynności notarialnych w tradycyjny sposób¹⁷. Utworzony dokument elektroniczny jest traktowany jako oryginał, co umożliwia zastąpienie podpisu tradycyjnego składanego na dokumencie papierowym przez podpisanie dokumentu elektronicznego za pomocą elektronicznych podpisów kwalifikowanych¹⁸. Proponowane regulacje odnoszą się również do określenia miejsca dokonywania czynności notarialnej, z racji tego, że uczestnicy nie spotykają się fizycznie w tym samym miejscu, lecz w różnych miejscach i są połączeni ze sobą jedynie za pomocą środków komunikacji wideo. W tym względzie decydujące o miejscu czynności notarialnej jest miejsce sporządzania dokumentu elektronicznego przez notariusza¹⁹.

Z uwagi na to, że w procedurze zdalnej nie jest możliwe podpisanie dokumentów własnoręcznie przez strony, konieczne jest opatrzenie ich podpisami elektronicznymi. Dotyczy to wszystkich osób uczestniczących w dokonywanej czynności notarialnej – stron i notariusza – a ponadto także tłumaczy, mediatorów, świadków lub drugiego notariusza²⁰. Ze względu na to, że podpisy elektroniczne zastępują podpisy tradycyjne, przejmują one funkcję autoryzacji oraz wywołują ten sam skutek prawny²¹. Notariusz oraz strony muszą samodzielnie złożyć podpis elektroniczny. W przypadku naruszenia tego wymogu elektroniczna czynność notarialna nie zostanie sporządzona w sposób ważny²².

Identyfikacja za pomocą środków komunikacji wideo

Identyfikacja elektroniczna to „proces używania zestawu danych umożliwiających ustalenie tożsamości osoby, unikalnie związanych z tą osobą”²³. Unikalność danych w tym kontekście należy rozumieć jako niepowtarzalność, która pozwala na jednoznaczne ustalenie tożsamości określonej osoby²⁴. Notariusz jest zobowiązany do poprawnego ustale-

nia tożsamości stron czynności notarialnej przy zachowaniu szczególnej ostrożności²⁵. Związane jest to przede wszystkim z faktem, że ustalenia dotyczące tożsamości stron w rejestrach państwowych, do których składane są dokumenty sporządzone przez notariusza, przyjmowane są bez dalszego badania²⁶. Po wpisaniu ich do rejestru handlowego objęte są rękojmią wiary publicznej i są ogólnie uznane za prawidłowe. Notariusz w trakcie dokonywania czynności notarialnej powinien „zbadać wolę stron uczestniczących w czynności, wyjaśnić stan faktyczny sprawy, pouczyć strony uczestniczące o skutkach prawnych transakcji oraz zamieścić ich oświadczenia w sposób jasny i jednoznaczny w protokole. Czyniąc to, zapewnia on unikanie błędów i wątpliwości oraz dba o to, aby niedoświadczeni i niewykwalifikowani uczestnicy nie byli poszkodowani”²⁷. Ponadto właściwa identyfikacja stron przez notariusza jest również ważnym elementem skutecznego zapobiegania przestępstwom, w szczególności w zakresie prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, uchylania się od płacenia podatków, niewypłacalności i innych przestępstw gospodarczych. Wiarygodna identyfikacja stron ma zatem dwójakie znaczenie – z jednej strony chroni interesy stron umowy, z drugiej zaś zapobiega wyrządzeniu szkody ogółowi społeczeństwa²⁸.

Proponowana w Projekcie ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151 zmiana przepisów dotyczących identyfikacji stanowi uzupełnienie istniejących ogólnych wymogów w zakresie identyfikacji stron w procedurze online. Za proces identyfikacji odpowiedzialny jest notariusz, który ocenia wiarygodność podawanych przez strony informacji w sposób swobodny i sumienny. Jednocześnie Projekt ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151 przewiduje

¹⁵ Projekt ustawy..., s. 112.

¹⁶ Projekt ustawy..., s. 110.

¹⁷ Projekt ustawy..., s. 112.

¹⁸ Projekt ustawy..., s. 113.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ Projekt ustawy..., s. 114.

²² *Ibidem*.

²³ Ł. Goździaszek, Identyfikacja elektroniczna i usługi zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej. Komentarz, Legalis/el. 2019. Potocznie identyfikację elektroniczną określa się mianem eID.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Zob. *Urteil des Bundesgerichtshofs vom 20. März 1956 – III ZR 11/55* – wyrok Trybunału Federalnego z 20.3.1956 r., III ZR 11/55 (dokument elektroniczny), https://www.prinz.law/urteile/bgh/III_ZR_11-55 (dostęp z 2.3.2021 r.).

²⁶ Projekt ustawy..., s. 115; zgodnie z § 415 *Zivilprozessordnung* (Ustawa o postępowaniu cywilnym) „Dokumenty sporządzone w przepisanej formie przez organ władzy publicznej w granicach jego urzędowych kompetencji lub przez osobę posiadającą władzę publiczną w zakresie powierzonej jej działalności (dokumenty urzędowe), jeżeli zostały sporządzone w związku z oświadczeniem złożonym przed tym organem lub osobą uwiarytelniającą, stanowią pełnoprawny dowód czynności stwierdzonej przez ten organ lub osobę uwiarytelniającą”.

²⁷ § 17 *Beurkundungsgesetz*.

²⁸ *Ibidem*.

dwa rodzaje możliwych środków identyfikacji elektronicznej. Z jednej strony jest to elektroniczny dowód tożsamości²⁹. Z drugiej strony w procedurze online dopuszcza się elektroniczne środki identyfikacji wydane przez inne państwo członkowskie UE i przeznaczone do celów uwierzytelniania transgranicznego, zgodnie z art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 910/2014 z 23.7.2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE³⁰, które są zgodne z wysokim wymogiem bezpieczeństwa w rozumieniu art. 8 ust. 2 lit. c wspomnianego rozporządzenia eIDAS i które umożliwiają elektroniczny odczyt przechowywanych danych osobowych, w tym oficjalnego cyfrowego zdjęcia posiadacza, w celu umożliwienia notariuszowi porównanie zdjęcia. Projekt ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151 korzysta z możliwości przewidzianej w art. 13b ust. 2 dyrektywy 2019/1151, zgodnie z którą państwa członkowskie mogą odmówić uznania elektronicznych środków identyfikacji, jeżeli nie spełniają one wymogów określonych w art. 6 ust. 1 rozporządzenia eIDAS. Jednocześnie w uzasadnieniu do Projektu ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151 wskazano na fakt, że w procedurze online stosowane są tylko takie środki identyfikacji, które umożliwiają notariuszowi elektroniczny odczyt przechowywanych danych osobowych, w tym oficjalnego zdjęcia cyfrowego, w celu umożliwienia notariuszowi porównania zdjęcia. W ten sposób notariusz może porównać wizerunek osoby, z którą porozumiewa się za pomocą środka komunikacji wideo z odczytanym zdjęciem posiadacza użytego środka identyfikacji, a tym samym upewnić się co do jego tożsamości. Zatem zasadniczym elementem nowej procedury identyfikacji online jest odczytanie zdjęcia i innych danych z chipu znajdującego się w elektronicznym dowodzie osobistym, należącym do strony umowy, a następnie porównanie obrazu odczytanego zdjęcia z wyglądem osoby biorącej udział w czynności notarialnej. Ten sposób ustalenia tożsamości osób z wykorzystaniem środków komunikacji wideo mają umożliwiać proponowane przepisy § 16c *Beurkundungsgesetz* oraz § 20 ust. 6 *Personalausweisgesetz*³¹. Tak określona identyfikacja pozwala na bezpieczny dostęp do danych osobowych i fotografii, podobnie jak w przypadku procedury bezpośredniej, a notariusz może w ten sposób wypełnić w wymaganym zakresie swoje prawne obowiązki identyfikacyjne³².

Jeżeli strona nie działa sama przy dokonywaniu czynności prawnej, ale jest reprezentowana przez pełnomocnika, notariusz musi zweryfikować pełnomocnictwo. Z racji tego, że załączenie w oryginale lub uwierzytelnionej kopii pełnomocnictwa jest niemożliwe, gdyż zapis elektroniczny z czynności notarialnej jest sporządzany w formie dokumentu elektronicznego, konieczne jest przedłożenie oryginału lub uwierzytelnionej elektronicznie kopii dowodu reprezentacji³³.

Jeśli nie jest możliwe techniczne uzyskanie elektronicznych kopii dokumentów zgodnych z wymogami państw członkowskich, dokumenty mogą być w drodze wyjątku dostarczane do notariusza w formie papierowej, co nie narusza wymogu określonego w art. 13g ust. 1 dyrektywy 2019/1151³⁴.

Procedura mieszana

Paragraf 16e *Beurkundungsgesetz* otwiera możliwość dokonania czynności notarialnej w sposób mieszany, w którym jedna ze stron dokonuje czynności w obecności notariusza, a druga za pomocą środków komunikacji wideo³⁵. W takim przypadku należy sporządzić dwa dokumenty o identycznej treści. Jeden dokument zostaje podpisany przez fizycznie obecne strony, natomiast drugi jest sporządzony w formie elektronicznej oraz podpisany – przez strony połączone za pomocą środków komunikacji wideo – kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi. Fakt, że dana czynność notarialna została dokonana w drodze procedury mieszanej, należy odnotować w protokołach do obu czynności notarialnych. Jednocześnie oba protokoły uzyskują ten sam numer w rejestrze dokumentów, co ma gwarantować dostępność do pełnej dokumentacji w jednym miejscu. Szczegóły dotyczące przechowywania protokołów są zastrzeżone do uregulowania w drodze rozporządzenia.

Podsumowanie

Niewątpliwie problematyka dokonywania czynności prawnych online, bez fizycznego udziału stron nabiera coraz większego znaczenia, co widać również w kierunku obranym przez organy unijne, które chcąc sprostać współczesnym wyzwaniom, wyznaczają nowe standardy działania jednostek, przedsiębiorstw, jak też organów państwowych, oparte na nowoczesnych rozwiązaniach technologicznych. Wprowadzenie procedury założenia spółki z o.o. w sposób w pełni zdalny stanowi krok ku szerokiej cyfryzacji czynności prawnych dokonywanych przez przedsiębiorców i wydaje się naturalną konsekwencją współczesnego sposobu funkcjonowania społeczeństwa. Rozwiązanie proponowane przez niemieckie Ministerstwo Sprawiedliwości i Ochrony Konsumentów będące

²⁹ Projekt ustawy..., s. 116.

³⁰ Dz.Urz. UE L Nr 257, s. 14; dalej jako: rozporządzenie eIDAS.

³¹ Pełna nazwa ustawy: *Gesetz über Personalausweise und den elektronischen Identitätsnachweis* – Ustawa o dowodach osobistych i elektronicznym dowodzie tożsamości.

³² Deutscher Notarverein, Referentenentwurf eines Gesetzes zur Umsetzung der Digitalisierungsrichtlinie (DiRUG) Ihr Schreiben vom 17. Dezember 2020 (Az. III A 5 -9520/3822-1-31 551/2020) (dokument elektroniczny), s. 2, https://www.dnotv.de/wp-content/uploads/StN-DNotV_RefE-DiRUG_final_20210115.pdf (dostęp z 2.3.2021 r.).

³³ Projekt ustawy..., s. 117.

³⁴ Projekt ustawy..., s. 118.

³⁵ *Ibidem*.

implementacją dyrektywy 2019/1151 jest odpowiedzią na rosnące potrzeby i oczekiwania niemieckich obywateli, a przede wszystkim daje im wybór między tradycyjną procedurą założenia spółki a procedurą przy użyciu wideokonferencji. Powszechny dostęp do nowoczesnych technologii, a także wielość metod umożliwiających komunikację na odległość z niemalże każdego miejsca powoduje, że nie jest konieczne tworzenie zupełnie nowych rozwiązań i procedur od podstaw, lecz można wykorzystać dostępne narzędzia, odpowiednio dopasowując je i modyfikując, tak aby odpowiadały celom i wymogom prawa. W rozwiązaniu niemieckim na pierwszy plan wysuwa się bezpieczeństwo. Przebieg utworzenia spółki kontroluje notariusz, który uczestniczy w procedurze (tak jak

w formie tradycyjnej) i ma możliwość odmowy dokonania czynności notarialnej w razie powzięcia wątpliwości, przykładowo co do tożsamości stron. Ponadto procedura online może odbywać się tylko za pośrednictwem systemu udostępnionego i zarządzanego przez organ państwowy – Federalną Izbę Notarialną, przez co osoby trzecie nie mają dostępu do informacji i danych zawartych w aktach notarialnych. Jednocześnie, co podkreśla się w uzasadnieniu do Projektu ustawy w sprawie wdrożenia dyrektywy 2019/1151, sądy rejestrowe nadal będą odgrywały decydującą rolę w procedurze tworzenia spółek handlowych³⁶.

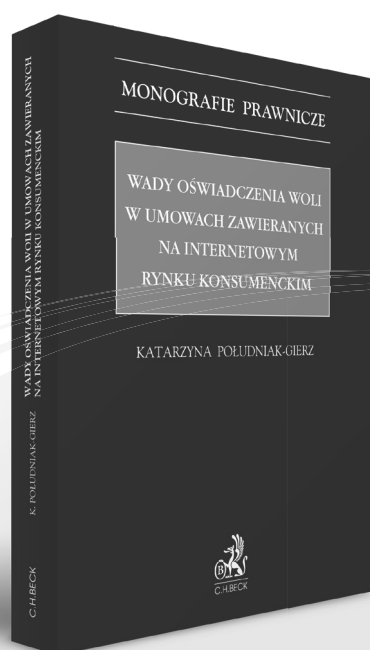
³⁶ Projekt ustawy..., s. 71.

Słowa kluczowe: dyrektywa 2019/1151, spółka z o.o., elektroniczna identyfikacja, komunikacja wideo.

Setting up a limited liability company online while using means of video communication based on implementation of Directive 2019/1151 to German law

The purpose of this article is an attempt to present the solutions proposed by the Federal Ministry of Justice and Consumer Protection in Germany that respond to the requirements introduced by Directive (EU) 2019/1151 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 amending Directive (EU) 2017/1132 regarding the use of digital tools and processes in company law. The changes introduced by Directive 2019/1151 assume, among other things, a procedure for setting up a limited liability company fully online, in which communication with a notary takes place via electronic system. Consequently, the main background for consideration will be the regulations establishing rules for making declarations of will via means of video communication without the physical attendance of the parties to the contract in the notary's office.

Keywords: Directive 2019/1151, limited liability company, electronic identification, video communication.

Internetowy rynek konsumencki

ksiegarnia.beck.pl

Zadzwoń: 81 46 13 300

E-mail: kontakt@beck.pl

C.H. BECK